Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. lapkričio 12 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Žemės ūkis — Reglamentas (EB) Nr. 73/2009 — 7 straipsnio 1 dalis, 10 straipsnio 1 dalis, 121 straipsnis ir 132 straipsnio 2 dalis — Šio reglamento įgyvendinimo aktai — Galiojimas atsižvelgiant į ESV sutartį, 2003 m. Stojimo aktą ir nediskriminavimo, teisinio saugumo, teisėtų lūkesčių apsaugos ir gero administravimo principus — Ūkininkams skirtų tiesioginių išmokų moduliavimas — Sumų sumažinimas — Tiesioginių išmokų lygis, taikomas tokios sudėties Europos bendrijos, kokia ji buvo 2004 m. balandžio 30 d., valstybėse narėse ir valstybėse narėse, įstojusiose į ją 2004 m. gegužės 1 d. — Nepaskelbimas ir nemotyvavimas“

Byloje C-103/14

dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo (Lietuva) 2014 m. vasario 10 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2014 m. kovo 4 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Bronius Jakutis,

Kretingalės kooperatinė ŽŪB

prieš

Nacionalinę mokėjimo agentūrą prie Žemės ūkio ministerijos,

Lietuvos valstybę,

dalyvaujant:

Lietuvos Respublikos Vyriausybei,

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai,

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro ketvirtosios kolegijos pirmininko pareigas einantis trečiosios kolegijos pirmininkas L. Bay Larsen, teisėjai J. Malenovský, M. Safjan (pranešėjas), A. Prechal ir K. Jürimäe,

generalinis advokatas N. Wahl,

posėdžio sekretorius M. Aleksejev, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. vasario 25 d. posėdžiui,

* Proceso kalba: lietuvių.

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— B. Jakučio ir Kretingalės kooperatinės ŽŪB, atstovaujamų advokatų E. Pranausko, J. Sviderskio ir I. Vėgėlės,

— Lietuvos vyriausybės, atstovaujamos D. Kriaučiūno, K. Anužio, R. Makelio, A. Karbausko ir K. Vainienės,

— Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,

— Europos Sąjungos Tarybos, atstovaujamos E. Karlsson ir J. Vaičiukaitės,

— Europos Komisijos, atstovaujamos H. Kranenborg ir A. Steiblytės,

susipažinęs su 2015 m. birželio 4 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl SESV 39 straipsnio, Akto dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų (OL L 236, 2003, p. 33, toliau – 2003 m. Stojimo aktas) II priedo 6 skyriaus A dalies 27 punkto b papunkčio, 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009, nustatančio bendrąsias tiesioginės paramos schemų ūkininkams pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančio tam tikras paramos schemas ūkininkams, iš dalies keičiančio Reglamentus (EB) Nr. 1290/2005, (EB) Nr. 247/2006, (EB) Nr. 378/2007 ir panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 (OL L 30, p. 16; klaidų ištaisymas OL L 43, 2010, p. 7, ir OL L 130, 2013 5 15, p. 60), 7 straipsnio 1 dalies, 10 straipsnio 1 dalies, 121 straipsnio ir 132 straipsnio 2 dalies išaiškinimo ir Reglamento Nr. 73/2009 10 straipsnio 1 dalies ir 132 straipsnio 2 dalies, 2010 m. vasario 18 d. (kiek tai susiję su versija lietuvių kalba – ir 2013 m. gegužės 15 d.) *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbto šio reglamento klaidų ištaisymo, 2012 m. liepos 2 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo C(2012) 4391 *final*, kuriuo leidžiama Lietuvoje išmokėti papildomas nacionalines tiesiogines išmokas už 2012 m., ir 2011 m. spalio 20 d. Komisijos darbinio dokumento DS/2011/14/REV2 galiojimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant B. Jakučio ir Kretingalės kooperatinės ŽŪB ginčą su Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) ir Lietuvos valstybe dėl Europos Sąjungos tiesioginių išmokų moduliavimo ir papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų (toliau – PNTI) sumažinimo už 2012 m. pareiškėjams pagrindinėje byloje, prašantiems kompensuoti jų negautas pajamas.

Teisinis pagrindas

2003 m. Stojimo aktas

3 2003 m. Stojimo akto 9 straipsnyje nustatyta:

„Šio Akto nuostatos, kurių paskirtis ar poveikis yra panaikinti ar pakeisti institucijų priimtus aktus ir kurios nėra pereinamojo laikotarpio priemonė, turi tą patį teisinį statusą kaip ir nuostatos, kurias jos panaikina ar pakeičia, ir joms taikomos tos pačios taisyklės kaip ir toms nuostatoms.“

4 Pagal šio akto 23 straipsnį:

„Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, gali vieningai daryti šio Akto nuostatų, susijusių su bendra žemės ūkio politika [(BŽŪP)], adaptacijas, kurių gali prireikti pakeitus Bendrijos taisykles. Tokios adaptacijos gali būti daromos iki įstojimo dienos.“

5 Šio akto 57 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Kai iki stojimo priimtus institucijų aktus dėl stojimo reikia pritaikyti, o reikalingos adaptacijos šiame Akte arba jo prieduose nebuvo numatytos, šios adaptacijos daromos 2 dalyje nustatyta tvarka. Šios adaptacijos įsigalioja nuo įstojimo dienos.

2. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma arba Komisija, atsižvelgiant į tai, kuri iš šių institucijų priėmė pirminius aktus, šiuo tikslu parengia reikiamus tekstus.“

Reglamentas (EB) Nr. 1259/1999

6 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1259/1999, nustatantis bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles (OL L 160, p. 113; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 25 t., p. 424), remiantis jo 1 straipsniu, buvo taikomas išmokoms, skiriamoms tiesiogiai ūkininkams pagal BŽŪP numatytas paramos schemas, jei šios išmokos visiškai ar iš dalies finansuojamos Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) Garantijų skyriaus lėšomis, išskyrus išmokas pagal 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1257/1999 dėl Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) paramos kaimo plėtrai ir iš dalies pakeičiantį bei panaikinantį tam tikrus reglamentus (OL L 160, p. 80; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 25 t., p. 391).

7 2003 m. Stojimo akto II priedo 6 skyriaus A dalies 27 punkto b papunkčiu į Reglamentą Nr. 1259/1999, be kita ko, buvo įterpti 1a–1c straipsniai, skirti paramos schemoms naujosiose valstybėse narėse.

8 Reglamento Nr. 1259/1999 1a straipsnyje buvo nustatyta tiesioginių išmokų schema, palaipsniui įvedama naujosiose valstybėse narėse. Šiame straipsnyje buvo nustatyta:

„Paramos schemų taikymas naujosiose valstybėse narėse

Tiesioginės išmokos, skiriamos pagal 1 straipsnyje minėtas paramos schemas, Čekijoje, Estijoje, Kipre, Latvijoje, Lietuvoje, Vengrijoje, Maltoje, Lenkijoje, Slovėnijoje ir Slovakijoje (toliau – naujosios valstybės narės) pradedamos taikyti pagal toliau nurodytą didėjimo, išreikšto procentine dalimi nuo tokių išmokų dydžio tokios sudėties Bendrijoje, kokia ji yra 2004 m. balandžio 30 d., planą:

— 25 % 2004 m.

— 30 % 2005 m.

— 35 % 2006 m.

— 40 % 2007 m.

— 50 % 2008 m.

— 60 % 2009 m.

— 70 % 2010 m.

— 80 % 2011 m.

— 90 % 2012 m.

— 100 % – nuo 2013 m.“

9 Reglamento Nr. 1259/1999 1b straipsnyje nustatyta vienkartinės išmokos už plotus schema (toliau – VIPS), kurią naujosios valstybės narės gali pasirinkti taikyti vietoj tiesioginių išmokų, skiriamų pagal šio reglamento 1 straipsnyje minėtas paramos schemas.

10 Reglamento Nr. 1259/1999 1c straipsniu naujosioms valstybėms narėms buvo leista skirti PNTI. Šio straipsnio 1 dalyje buvo nustatyta:

„Taikant šį straipsnį: „BŽŪP analogiška nacionalinė schema“ – bet kuri nacionalinė tiesioginių išmokų schema, kuri prieš įstojimą taikoma naujosiose valstybėse narėse ir pagal kurią parama skiriama ūkininkams dėl gamybos, kuriai taikoma viena iš I priede išvardytų [Sąjungos] tiesioginių išmokų schemų.“

11 Šio straipsnio 2 dalies paskutinė pastraipa išdėstyta taip:

„Bendra tiesioginė parama, kurią ūkininkas naujosiose valstybėse narėse po įstojimo gali gauti pagal atitinkamą [Sąjungos] schemą, įskaitant visas [PNTI], negali viršyti tiesioginės paramos dydžio, kurį ūkininkas turėtų teisę gauti pagal atitinkamą [Sąjungos] schemą, tuo metu taikomą valstybėse, esančiose Bendrijos narėmis 2004 m. balandžio 30 d.“

12 Reglamento Nr. 1259/1999 1c straipsnio 4, 5 ir 8 dalys buvo suformuluotos taip:

„4. Jeigu naujoji valstybė narė nusprendžia taikyti [VIPS], ši valstybė gali teikti papildomą nacionalinę tiesioginę paramą pagal 5 ir 8 dalyse nurodytas sąlygas.

5. Bendras papildomos nacionalinės pagalbos, suteiktos atskiram sektoriui atitinkamais metais, kai taikoma [VIPS], dydis apribojamas konkrečiu finansiniu paketu atskiram sektoriui. Šis paketas lygus skirtumui tarp:

— bendro paramos atskiram sektoriui, teikiamos taikant atitinkamai 2 dalies pirmąją arba antrąją įtraukas, dydžio, ir

— bendro tiesioginės paramos, kuri atitinkamoje naujojoje valstybėje narėje pagal [VIPS] būtų teikiama tam pačiam sektoriui atitinkamais metais, dydžio.

<…>“

8. Žemės ūkio veiklai, kurią apima bendrosios rinkos organizavimas ir kuri tiesiogiai neremiama pagal 1 straipsnyje nurodytą paramos schemą, neteikiama jokia papildoma nacionalinė pagalba arba išmokos.“

Reglamentas (EB) Nr. 1782/2003

13 2003 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1782/2003, nustatančio bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančio tam tikras paramos schemas ūkininkams bei iš dalies keičiančio Reglamentus (EEB) Nr. 2019/93, (EB) Nr. 1452/2001, (EB)

Nr. 1453/2001, (EB) Nr. 1454/2001, (EB) Nr. 1868/94, (EB) Nr. 1251/1999, (EB) Nr. 1254/1999, (EB) Nr. 1673/2000, (EEB) Nr. 2358/71 ir (EB) Nr. 2529/2001 (OL L 270, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 40 t., p. 269), 10 straipsnyje „Moduliavimas“ buvo nustatyta:

„1. Visi tiesioginių išmokų, kurios turi būti skiriamos konkrečios valstybės narės ūkininkui konkrečiais kalendoriniais metais, dydžiai mažinami kasmet iki 2012 m. pagal šiuos procentinius dydžius:

— 2005 m.: 3 %,

— 2006 m.: 4 %,

— 2007 m.: 5 %,

— 2008 m.: 5 %,

— 2009 m.: 5 %,

— 2010 m.: 5 %,

— 2011 m.: 5 %,

— 2012 m.: 5 %.

<…>“

14 2004 m. kovo 22 d. Tarybos sprendimu 2004/281/EB, pritaikančiu Aktą dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir Sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų pagal bendrą žemės ūkio politikos reformą (OL L 93, p. 1), į Reglamentą Nr. 1782/2003 buvo įterpti, be kita ko, 143a–143c straipsniai.

15 Reglamento Nr. 1782/2003 143a straipsnyje buvo pakartotas Reglamento Nr. 1259/1999 1a straipsnyje nustatytas tiesioginių išmokų schemos laipsniško įvedimo planas, o Reglamento Nr. 1782/2003 143b straipsnyje buvo įtvirtintos su VIPS susijusios taisyklės.

16 Pagal Reglamento Nr. 1782/2003 143c straipsnį, kaip ir pagal Reglamento Nr. 1259/1999 1c straipsnį, naujosioms valstybėms narėms buvo leista teikti [PNTI], o jo 2 dalies ketvirtoje pastraipoje taip pat buvo numatyta, kad bendra tiesioginė parama, kurią ūkininkas naujosiose valstybėse narėse po įstojimo gali gauti pagal taikytiną tiesioginių išmokų schemą, įskaitant visas [PNTI], negali viršyti tiesioginės paramos dydžio, kurį šis ūkininkas turėtų teisę gauti pagal atitinkamą tiesioginių išmokų schemą, tuo metu taikomą valstybėse, kurios yra Bendrijos narės 2004 m. balandžio 30 d.

17 2004 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 583/2004, iš dalies keičiančiu Reglamentą Nr. 1782/2003, Reglamentą (EB) Nr. 1786/2003 dėl bendro sausųjų pašarų rinkos organizavimo ir Reglamentą (EB) Nr. 1257/1999 dėl Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) paramos kaimo plėtrai, atsižvelgiant į Čekijos Respublikos, Estijos, Kipro, Latvijos, Lietuvos, Vengrijos, Maltos, Lenkijos, Slovėnijos ir Slovakijos stojimą į Europos Sąjungą (OL L 91, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 43 t., p. 295), į Reglamentą Nr. 1782/2003 buvo įterptas, be kita ko, 12a straipsnis.

18 Reglamento Nr. 1782/2003 12a straipsnio 1 dalyje buvo nustatyta:

„10 ir 12 straipsniai naujosioms valstybėms narėms taikomi tik nuo kalendorinių metų, kuriais naujosiose valstybėse narėse taikytinų tiesioginių išmokų lygis yra bent jau lygus tokių išmokų lygiui, nustatytam Bendrijoje tokios sudėties, kokia ji yra 2004 m. balandžio 30 d., pradžios.“

Reglamentas Nr. 73/2009

19 Reglamento Nr. 73/2009 17 konstatuojamoji dalis suformuluota taip:

„Taikant moduliavimą sumažinus išmoką, naujosios valstybės narės ūkininkui mokama grynoji suma neturėtų būti mažesnė nei atitinkamam kitos valstybės narės nei nauja valstybė narė ūkininkui mokama suma. Todėl pradėjus moduliavimą taikyti naujųjų valstybių narių ūkininkams, išmokos mažinimo norma turėtų būti ne didesnė nei lygio pagal laipsniško išmokų didinimo tvarkaraštį ir išmokos lygio, nustatyto kitose valstybėse narėse nei naujos valstybės narės pritaikius moduliavimą, skirtumas. Be to, skiriant [PNTI] naujųjų valstybių narių ūkininkams, kurių išmokoms taikomas moduliavimas, reikėtų atsižvelgti į moduliavimą.“

20 Remiantis šio reglamento 2 straipsnio d punktu, „tiesioginė išmoka“ – tai „tiesiogiai ūkininkams skiriama išmoka pagal pajamų rėmimo schemą, išdėstytą I priede“.

21 To paties reglamento 7 straipsnyje „Moduliavimas“ nustatyta:

„1. Tiesioginių išmokų, kurios turi būti skiriamos ūkininkui atitinkamais kalendoriniais metais, sumos, didesnės nei 5 000 EUR, mažinamos kasmet iki 2012 m. tiek procentinių punktų:

a) 2009 m.: 7 %,

b) 2010 m.: 8 %,

c) 2011 m.: 9 %,

d) 2012 m.: 10 %.

2. Sumoms, didesnėms nei 300 000 EUR, 1 dalyje numatyti sumažinimai padidinami 4 procentiniais punktais.

<…>“

22 Reglamento Nr. 73/2009 10 straipsnyje „Specialiosios moduliavimo naujosiose valstybėse narėse taisyklės“ nurodyta:

„1. 7 straipsnis taikomas naujųjų valstybių narių ūkininkams atitinkamais kalendoriniais metais, tik jei tiesioginių išmokų tose valstybėse narėse lygis tais kalendoriniais metais pagal 121 straipsnį yra bent jau toks pats kaip kitose valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, taikomas lygis, atsižvelgiant į taikomus sumažinimus pagal 7 straipsnio 1 dalį.

2. Jei 7 straipsnis taikomas naujųjų valstybių narių ūkininkams, pagal 7 straipsnio 1 dalį taikomas procentinis dydis neturi viršyti skirtumo tarp pagal 121 straipsnį taikomo tiesioginių išmokų lygio ir kitose valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, taikomo išmokų lygio, atsižvelgiant į sumažinimus pagal 7 straipsnio 1 dalį.

<…>“

23 Šio reglamento 121 straipsnyje numatyta:

„Naujosiose valstybėse narėse <...> tiesioginės išmokos įvedamos pagal toliau nurodytą išmokų didinimo tvarkaraštį, kuriame išmokos išreikštos valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, tuo metu taikomų išmokų procentine dalimi:

— 60 % – 2009 m.,

— 70 % – 2010 m.,

— 80 % – 2011 m.,

— 90 % – 2012 m.,

— 100 % – nuo 2013 m.

<…>“

24 To paties reglamento 132 straipsnio 2 dalis išdėstyta taip:

„Komisijai leidus, naujosios valstybės narės gali padidinti tiesiogines išmokas:

a) visų tiesioginių išmokų atveju – iki 30 procentinių punktų virš 121 straipsnyje nurodyto lygio, taikomo atitinkamais metais. <...> Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 IV antraštinės dalies 7 skyriuje nurodytas tiesiogines išmokas valstybės narės gali padidinti iki 100 %. <…>

arba

b) i) tiesioginių išmokų, išskyrus bendrosios išmokos schemą, atveju – iki bendro tiesioginės paramos, kurią ūkininkas būtų turėjęs teisę gauti atskirai pagal kiekvienos rūšies produktą naujojoje valstybėje narėje 2003 kalendoriniais metais pagal BŽŪP analogišką nacionalinę schemą, lygio, padidinto 10 procentinių punktų. Tačiau Lietuvai ataskaitiniai metai yra 2002 kalendoriniai metai. <…>

ii) bendrosios išmokos schemos atveju – bendra papildomos nacionalinės tiesioginės pagalbos, kurią naujoji valstybė narė gali skirti už atitinkamus metus, suma apribojama konkrečiu finansiniu paketu. Šis paketas lygus skirtumui tarp:

— BŽŪP analogiškos nacionalinės tiesioginės paramos, kuri atitinkamoje naujojoje valstybėje narėje būtų teikiama už 2003 kalendorinius metus, o Lietuvos atveju – už 2002 kalendorinius metus, bendros sumos, kiekvieną kartą padidintos 10 procentinių punktų <…> ir

— tai naujajai valstybei narei taikomos VIII priede nurodytos nacionalinės viršutinės ribos, prireikus patikslintos pagal 51 straipsnio 2 dalį.

Apskaičiuojant šio papunkčio pirmoje įtraukoje nurodytą bendrą sumą, įtraukiamos nacionalinės tiesioginės išmokos arba jų komponentai, atitinkantys Bendrijos tiesiogines išmokas arba jų komponentus, į kuriuos buvo atsižvelgta apskaičiuojant atitinkamai naujajai valstybei narei galiojančią viršutinę ribą pagal 40 straipsnį ir 51 straipsnio 2 dalį.

Kiekvienai atitinkamai tiesioginei išmokai naujoji valstybė narė gali nuspręsti taikyti pirmos pastraipos a arba b punktą.

<…>“

25 Reglamento Nr. 73/2009 132 straipsnio 2 dalies paskutinė pastraipa iš pradžių buvo suformuluota taip:

„Nuo 2012 m. bendra tiesioginė parama, kuri gali būti skirta ūkininkui naujosiose valstybėse narėse po įstojimo pagal atitinkamą tiesioginę išmoką, įskaitant visas [PNTI], neturi viršyti tiesioginės paramos, kurią ūkininkas turėtų teisę gauti pagal atitinkamą tiesioginę išmoką, lygio, tuo metu taikomo valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, atsižvelgiant į 7 straipsnį, taikant jį kartu su 10 straipsniu.“

26 Ši nuostata buvo ištaisyta visomis oficialiosiomis kalbomis 2010 m. vasario 18 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtu klaidų ištaisymu (versija lietuvių kalba – ir 2013 m. gegužės 15 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtu klaidų ištaisymu); ji suformuluota taip:

„Bendra tiesioginė parama, kuri gali būti skirta ūkininkui naujosiose valstybėse narėse po įstojimo pagal atitinkamą tiesioginę išmoką, įskaitant visas [PNTI], neturi viršyti tiesioginės paramos, kurią ūkininkas turėtų teisę gauti pagal atitinkamą tiesioginę išmoką, lygio, tuo metu taikomo valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, atsižvelgiant, nuo 2012 m., į 7 straipsnį, taikant jį kartu su 10 straipsniu.“

27 Reglamento Nr. 73/2009 132 straipsnio 4–8 dalyse nustatyta:

„4. Jeigu naujoji valstybė narė nusprendžia taikyti [VIPS], ta naujoji valstybė narė gali skirti papildomą nacionalinę tiesioginę pagalbą 5 ir 8 dalyse nurodytomis sąlygomis.

5. Bendra papildomos nacionalinės pagalbos, skirtos tais metais, kai taikoma [VIPS], suma gali būti apribota konkrečiu finansiniu paketu atskiram sektoriui (sektoriaus daliai) su sąlyga, kad toks konkretus finansinis paketas sektoriui (sektoriaus daliai) gali būti susijęs tik su:

a) tiesioginėmis išmokomis, susietomis su bendrosios išmokos schema, ir (arba)

b) už 2009 metus – viena ar daugiau tiesioginių išmokų, kurios remiantis Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 70 straipsnio 2 dalimi neįtraukiamos ar gali būti neįtraukiamos į bendrosios išmokos schemą arba kurios gali būti taikomos iš dalies, kaip nurodyta to reglamento 64 straipsnio 2 dalyje,

c) nuo 2010 m. viena ar daugiau tiesioginių išmokų, kurios gali būti taikomos iš dalies, arba specialioji parama, kaip numatyta šio reglamento 51 straipsnio 2 dalyje ir 68 straipsnyje.

Šis paketas lygus skirtumui tarp:

a) paramos atskiram sektoriui (sektoriaus daliai), teikiamos taikant atitinkamai 2 dalies pirmos pastraipos a arba b punktus, bendros sumos, ir

b) tiesioginės paramos, kuri atitinkamoje naujojoje valstybėje narėje pagal [VIPS] būtų teikiama tam pačiam sektoriui (sektoriaus daliai) atitinkamais metais, bendros sumos.

6. Naujoji valstybė narė, remdamasi objektyviais kriterijais ir leidus Komisijai, gali priimti sprendimą dėl skirtinų papildomos nacionalinės pagalbos sumų.

7. Komisijos leidime:

a) nurodomos atitinkamos BŽŪP analogiškos nacionalinės tiesioginių išmokų schemos, jei taikomas 2 dalies pirmos pastraipos b punktas,

b) apibrėžiamas lygis, iki kurio gali būti mokama papildoma nacionalinė pagalba, papildomos nacionalinės pagalbos norma ir, prireikus, jos skyrimo sąlygos,

c) nustatoma sąlyga, kad leidimas gali būti patikslinamas, jei tai būtina dėl pokyčių BŽŪP.

8. Žemės ūkio veiklai, kuriai valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, nenumatytos tiesioginės išmokos, neskiriamos papildomos nacionalinės išmokos ar pagalba.“

28 Į Reglamentą Nr. 73/2009 2012 m. liepos 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 671/2012, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas Nr. 73/2009 (OL L 204, p. 11), be kita ko, buvo įterptas 133a straipsnis „Pereinamojo laikotarpio nacionalinė parama“, o šiame straipsnyje nustatyta:

„1. <…> naujosios valstybės narės, taikančios [VIPS], turi galimybę 2013 m. skirti pereinamojo laikotarpio nacionalinę paramą.

Išskyrus Kipro atvejį, tokiai paramai skirti pagal 5 dalį leidimą turi duoti Komisija.

2. Pereinamojo laikotarpio nacionalinė parama gali būti skiriama ūkininkams sektoriuose, kuriuose pagal 132 ir 133 straipsnius 2012 m. leista taikyti [PNTI], o Kipro atveju – valstybės pagalbą.

3. Paramos skyrimo sąlygos yra tokios pačios, kuriomis 2012 m. leista skirti išmokas pagal 132 ir 133 straipsnius.

<…>“

Reglamentas (ES) Nr. 1307/2013

29 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (OL L 347 p. 608), 37 straipsnio 3 dalyje nustatyta:

„Pereinamojo laikotarpio nacionalinės pagalbos skyrimo sąlygos yra tokios pačios kaip sąlygos, kurias leista taikyti išmokų skyrimui pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 132 straipsnio 7 dalį arba 133a straipsnį 2013 m., išskyrus išmokų sumažinimą, atsirandantį taikant 132 straipsnio 2 dalį kartu su to reglamento 7 ir 10 straipsniais.“

Reglamentas (ES) Nr. 1310/2013

30 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1310/2013, kuriuo nustatomos tam tikros pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl paramos kaimo plėtrai iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), kuriuo iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 nuostatos dėl išteklių ir jų skirstymo 2014 m. ir kuriuo iš dalies keičiam[os] Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 1307/2013, (ES) Nr. 1306/2013 ir (ES) Nr. 1308/2013 nuostatos dėl jų taikymo 2014 m. (OL L 347. p. 865), į Reglamentą Nr. 73/2009 buvo įterptas 133b straipsnis „Pereinamojo laikotarpio nacionalinė parama 2014 m.“, kurio 3 dalyje nustatyta:

„Parama pagal šį straipsnį gali būti skiriama sektorių, kuriems 2013 m. buvo skirta pereinamojo laikotarpio nacionalinė parama pagal 133a straipsnį, <...> ūkininkams.“

Įgyvendinimo sprendimas C(2012) 4391 final

31 Įgyvendinimo sprendimo C(2012) 4391 *final* 6 konstatuojamoji dalis suformuluota taip:

„Komisija paskelbė Tiesioginių išmokų vadybos komitetui skirtą 2011 m. spalio 20 d. darbinį dokumentą, kuriame pateikiami išsamūs paaiškinimai, kaip 2012 m. kai kurios naujosios valstybės narės turi pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 132 straipsnio 2 dalį sumažinti papildomas nacionalines tiesiogines išmokas.“

32 Įgyvendinimo sprendime C(2012) 4391 *final* yra du straipsniai, kurie suformuluoti taip:

„1 straipsnis

1. Lietuvai leidžiama jos 2012 m. kovo 22 d. prašyme nurodytomis sąlygomis išmokėti [PNTI] už 2012 m.

2. Didžiausios [PNTI] sumos ir didžiausios normos nurodytos šio sprendimo priede.

3. Šioms išmokoms galioja valiutos kursas, taikomas išmokoms, skiriamoms pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 122 straipsniu numatytą [VIPS].

4. Jeigu visa tiesioginių išmokų suma, skirtina ūkininkui pagal Reglamentą (EB) Nr. 73/2009, įskaitant visas [PNTI], viršytų 5 000 EUR, [PNTI], skirtinų tam ūkininkui pagal šio sprendimo priedą, suma sumažinama suma, atitinkančia 10 % visos 5 000 EUR viršijančios sumos. Ta procentinė dalis padidinama 4 procentiniais punktais, jeigu visa visų tiesioginių išmokų suma, įskaitant visas [PNTI], viršytų 300 000 EUR, tačiau sumažinimas taikomas tik 300 000 EUR viršijančios visos sumos daliai, kurią sudaro [PNTI].

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Lietuvos Respublikai.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

33 Nuo Lietuvos Respublikos įstojimo į Sąjungą Lietuvos ūkininkų pajamų lygis palaikomas tiesioginėmis išmokomis, kurios apima iš Sąjungos biudžeto finansuojamas išmokas ir iš atitinkamos valstybės biudžeto finansuojamas nacionalines tiesiogines išmokas. Lietuvos Respublika pasirinko VIPS. Remiantis šia schema, išmoka apskaičiuojama atitinkamos valstybės metinį finansinį paketą padalijant iš žemės ūkio naudmenų ploto, į kurį atsižvelgiama norint pasinaudoti šia parama.

34 Remiantis 2003 m. Stojimo aktu, Sąjungos tiesioginės išmokos Lietuvos ir kitų naujųjų valstybių narių ūkininkams didėjo palaipsniui. Jos turėjo pasiekti 100 % tiesioginių išmokų, mokamų valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, lygį tik nuo 2013 m. Iki tol naujosios valstybės narės turėjo teisę skirti PNTI, gavusios Komisijos leidimą.

35 Kaip nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, 2003 m. Stojimo akte nustatytas tikslas 2012 m. pasiekti 90 % tiesioginių išmokų, mokamų valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, lygį Lietuvoje nebuvo pasiektas. Anot minėto teismo, taip yra dėl to, kad tiesioginės išmokos buvo mokamos remiantis referenciniu žemės ūkio kultūrų derlingumu, buvusiu 2000–2002 m. laikotarpiu. Pagal tai buvo apskaičiuotas ir Lietuvos Respublikos 100 % tiesioginių išmokų finansinis paketas, kurį reikia padalyti iš bazinio ploto, kad būtų gauta tiesioginė išmoka už hektarą. Tačiau iki 2012 m. referencinis derlingumas labai išaugo, o bazinis plotas nuolat didėjo. Dėl to tiesioginių išmokų už hektarą suma sumažėjo.

36 2011 m. spalio 20 d. Komisija priėmė darbinį dokumentą DS/2011/14/REV2, kuriame nurodytos sąlygos, pagal kurias tam tikros naujosios valstybės narės turėjo pagal Reglamentą Nr. 73/2009 taikyti tiesioginių išmokų moduliavimą ir PNTI sumažinimą už 2012 m. Taigi, viena vertus, didesnėms nei 5 000 EUR tiesioginėms išmokoms iš esmės buvo taikomas moduliavimas. Kita vertus, remiantis Įgyvendinimo sprendimu C(2012) 4391 *final*, Lietuvos ūkininkams mokamoms PNTI buvo taikomas 10 % dydžio sumažinimas.

37 B. Jakutis ir Kretingalės kooperatinė žemės ūkio bendrovė Agentūrai pateikė paraišką suteikti paramą už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus už 2012 m.

38 Dėl B. Jakučio 2013 m. birželio 5 d. Agentūra priėmė sprendimą, pagal kurį, kadangi visa tiesioginių išmokų, įskaitant visas PNTI, suma, kurią suinteresuotasis asmuo turi teisę gauti už 2012 m., yra didesnė nei 5 000 EUR (t. y. 17 264 Lietuvos litai (LTL)), taikytinas PNTI sumažinimas.

39 Kretingalės kooperatinei žemės ūkio bendrovei Agentūra 2013 m. gegužės 22 d. sprendimu pritaikė tiesioginių išmokų, finansuojamų iš EŽŪGF, moduliavimą ir PNTI sumažinimą. Visa šiai bendrovei sumokėtų tiesioginių išmokų ir PNTI suma yra didesnė nei 300 000 EUR.

40 B. Jakutis ir Kretingalės kooperatinė žemės ūkio bendrovė kreipėsi į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą su prašymu panaikinti minėtus sprendimus.

41 Pareiškėjų pagrindinėje byloje teigimu, Lietuvoje taikyti tiesioginių išmokų moduliavimą arba PNTI sumažinimą už 2012 m. nebuvo jokio teisinio pagrindo. Jie tvirtina, kad remiantis 2003 m. Stojimo akto nuostatomis, kol nėra faktiškai konstatuota, kad Lietuvos ūkiams skiriamų tiesioginių išmokų sumos ir lygis pasiekė valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, mokamas tiesioginių išmokų sumas ir lygį, Lietuvos ūkiams skiriamos tiesioginės išmokos negali būti moduliuojamos taikant Reglamento Nr. 73/2009 7 straipsnį ir 10 straipsnio 1 dalį.

42 Pareiškėjai pagrindinėje byloje pažymi, kad 2012 m. tiesioginių išmokų valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, lygis buvo didesnis nei 90 % visų tiesioginių išmokų lygio, tačiau matematiškai buvo neįmanoma, kad Lietuvoje jis viršytų 90 % šio lygio. Be to, iš Sąjungos biudžeto finansuojamos tiesioginės išmokos, išmokėtos Lietuvos ūkininkams už 2012 m., yra daugiau nei du kartus mažesnės už tas, kurios gautos valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, net ir pritaikius 10 % dydžio moduliavimą. Kol nėra faktiškai konstatuota, kad Lietuvos ūkiams skiriamų tiesioginių išmokų sumos ir lygis pasiekė valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, mokamas tiesioginių išmokų sumas ir lygį, Lietuvos ūkiams skiriamos tiesioginės išmokos neturi ir negali būti moduliuojamos, o PNTI negali būti sumažintos.

43 Agentūra pažymėjo, kad nėra kompetentinga vertinti nei Lietuvos vyriausybės nutarimų, nei juo labiau Komisijos sprendimų teisėtumo.

44 Lietuvos vyriausybė patvirtina pareiškėjų pagrindinėje byloje nurodytus faktus ir nurodo, kad Komisija neatliko jokio tyrimo ir nepateikė jokios informacijos, kuri patvirtintų, kad tiesioginių išmokų už 2012 m. lygis valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, ir naujosiose valstybėse narėse buvo toks pats. Darbiniame dokumente DS/2011/14/REV2 pateikti argumentai, kad išmokų naujosiose valstybėse narėse lygis pasiekė išmokų valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, lygį, pagrįsti Reglamente Nr. 73/2009 nurodytų procentinių dydžių aiškinimu.

45 Lietuvos vyriausybės teigimu, daug ūkių valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, už 2012 m. gavo mažiau nei 5 000 EUR tiesioginių išmokų ir, remiantis Reglamento Nr. 73/2009 7 straipsniu, moduliavimas jiems nebuvo taikomas, todėl tiesioginės išmokos jiems buvo išmokėtos 100 %. To pasekmė yra ta, kad jeigu moduliavimas būtų buvęs taikomas tik ūkiams, gaunantiems daugiau nei 5 000 EUR tiesioginių išmokų, bendras tiesioginių išmokų valstybėse narėse,

išskyrus naująsias valstybes nares, lygis būtų didesnis nei 90 % visų tiesioginių išmokų lygio. Tačiau naujosiose valstybėse narėse visi ūkiai gauna 90 % dydžio tiesiogines išmokas, neatsižvelgiant į tai, ar ūkiui mokamos tiesioginės išmokos viršija 5 000 EUR, ar neviršija.

46 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla abejonių, ar tokia situacija atitinka nediskriminavimo principą. Kadangi už hektarą mokama suma naujosiose valstybėse narėse ir valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, objektyviai skiriasi, šios valstybių grupės yra skirtingose situacijose ir dėl to negali būti vertinamos vienodai, t. y. taikant moduliavimą vienodai. Be to, ar Komisija dėl rūpestingumo pareigos ir gero administravimo principų privalo išsiaiškinti visas faktines aplinkybes, kad galėtų pasinaudoti turima diskrecija.

47 Šiomis aplinkybėmis Vilniaus apygardos administracinis teismas nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Dėl tiesioginių išmokų naujosiose valstybėse narėse ir valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, lygio vertinimo pagal Reglamento Nr. 73/2009 10 straipsnio 1 dalį, taikant ją kartu su šio reglamento 7 ir 121 straipsniais:

a) Ar Reglamento Nr. 73/2009 7 straipsnio 1 dalies nuostatą, taikant ją kartu su šio reglamento 10 straipsnio 1 dalimi ir 121 straipsniu, reikia aiškinti taip, kad 2012 m. valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, tiesioginių išmokų, kurios didesnės nei 5 000 EUR, lygis yra 90 %?

b) Jeigu į pirmojo klausimo a dalį būtų atsakyta teigiamai, ar tai reiškia, kad 2012 m. tiesioginių išmokų lygis naujosiose valstybėse narėse nėra pasiekęs valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, esančio lygio, remiantis Reglamento Nr. 73/2009 10 straipsnio 1 dalies ir 121 straipsnio nuostatų turiniu ir tikslais?

c) Ar Reglamento Nr. 73/2009 10 straipsnio 1 dalies pabaigos nuostata („atsižvelgiant į taikomus sumažinimus pagal 7 straipsnio 1 dalį“) ir Darbinio dokumento DS/2011/14/REV2 nuostatos, kuriose lyginimo tikslais nustatoma skirtinga tiesioginių išmokų bazė: naujosiose valstybėse narėse yra vertinamas tiesioginių išmokų lygis nepritaikius moduliacijos (90 proc. pagal šio reglamento 121 straipsnį), o valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, – moduliaciją pritaikius (100 proc. minus 10 proc. pagal šio reglamento 7 straipsnio 1 dalies d punktą), – neprieštarauja 2003 m. Stojimo aktui ir Sąjungos teisės principams, tarp jų teisėtų lūkesčių apsaugos, gero administravimo, sąžiningos konkurencijos ir nediskriminavimo principams, bei SESV 39 straipsnyje įtvirtintiems BŽŪP tikslams?

2. Dėl Reglamento Nr. 73/2009 10 straipsnio 1 dalies ir 132 straipsnio 2 dalies paskutinės pastraipos pabaigos nuostatų ir jų pagrindu priimtų Sąjungos teisės aktų prieštaravimo 2003 m. Stojimo aktui ir tam tikriems Sąjungos teisės principams:

a) Ar Reglamento Nr. 73/2009 10 straipsnio 1 dalies pabaigos („atsižvelgiant į taikomus sumažinimus pagal 7 straipsnio 1 dalį“) ir 132 straipsnio 2 dalies paskutinės pastraipos pabaigos („atsižvelgiant, nuo 2012 m., į 7 straipsnį, taikant jį kartu su 10 straipsniu“) nuostatos ir jų pagrindu priimtų Darbinio dokumento DS/2011/14/REV2 ir Įgyvendinimo sprendimo C(2012) 4391 *final* nuostatos neprieštarauja 2003 m. Stojimo aktui, kuris nenumato tiesioginių išmokų moduliacijos ir [PNTI] mažinimo naujosiose valstybėse narėse ir (arba) metų, kuriais preziumuojamas tiesioginių išmokų naujosiose valstybėse narėse ir valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, susilyginimas?

b) Ar Reglamento Nr. 73/2009 10 straipsnio 1 dalies ir 132 straipsnio 2 dalies paskutinės pastraipos bei Darbinio dokumento DS/2011/14/REV2 ir Įgyvendinimo sprendimo C(2012) 4391 *final* nuostatos tiek, kiek pagal jų turinį ir tikslus 2012 m. naujosiose ES

valstybėse narėse, gaunančiose gerokai mažesnę paramą nei valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, yra taikoma tiesioginių išmokų moduliacija ir [PNTI] mažinimas, neprieštarauja Sąjungos teisės principams, tarp jų teisėtų lūkesčių apsaugos, sąžiningos konkurencijos ir nediskriminavimo principams, bei SESV 39 straipsnyje įtvirtintiems BŽŪP tikslams, o ypač tikslui didinti žemės ūkio našumą?

c) Ar klaidų ištaisymo procedūra atliktas Reglamento Nr. 73/2009 132 straipsnio 2 dalies paskutinės pastraipos („atsižvelgiant, nuo 2012 m., į 7 straipsnį, taikant jį kartu su 10 straipsniu“) nuostatos pakeitimas (kuriuo padarytas ne techninio pobūdžio pataisymas, o iš esmės pakeistas nuostatos turinys – 2012 m. įtvirtinami kaip preziumuojantys tiesioginių išmokų susilyginimą naujosiose valstybėse narėse ir valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares) nepažeidžia Sąjungos teisės principų, tarp jų teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo, gero administravimo, sąžiningos konkurencijos ir nediskriminavimo principų?

d) Ar [Reglamento Nr. 1259/1999] 1c straipsnyje vartojamo žodžio „dydis“ reikšmė yra tokia pati kaip Reglamento Nr. 73/2009 132 straipsnio 2 dalies paskutinėje pastraipoje vartojamo žodžio „lygis“ reikšmė?

3. Ar Įgyvendinimo sprendimas C(2012) 4391 *final* ir Darbinis dokumentas DS/2011/14/REV2, kurie nebuvo skelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir yra nemotyvuoti (buvo priimti remiantis tik prezumpcija, kad 2012 m. tiesioginių išmokų lygis naujosiose valstybėse narėse ir valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, susilygino), neprieštarauja 2003 m. Stojimo aktui ir nepažeidžia Sąjungos teisės principų, tarp jų teisinio tikrumo, teisėtų lūkesčių apsaugos ir gero administravimo principų? Jei taip, ar Įgyvendinimo sprendimo C(2012) 4391 *final* 1 straipsnio 4 dalis neturi būti panaikinta kaip prieštaraujanti Reglamentui Nr. 73/2009 ir 2003 m. Stojimo aktui?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo a ir b dalių

48 Pirmojo klausimo a ir b dalimis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Reglamento Nr. 73/2009 7 straipsnio 1 dalis, 10 straipsnio 1 dalis ir 121 straipsnis aiškintini taip, kad sąvoka „valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, taikytinas tiesioginių išmokų lygis“ turi būti suprantama taip, kad šis lygis 2012 m. buvo lygus 90 % visų tiesioginių išmokų lygio, o sąvoka „tiesioginių išmokų lygis naujosiose valstybėse narėse“ turi būti suprantama taip, kad šis lygis 2012 m. buvo lygus valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, buvusiam lygiui.

49 Jeigu į šį klausimą būtų atsakyta teigiamai, tai reikštų, kad pagal to paties reglamento 7, 10 ir 121 straipsnius moduliavimas taikytinas tiesioginėms išmokoms, mokamoms ūkininkams naujosiose valstybėse narėse, o pagal šio reglamento 132 straipsnį – PNTI.

50 Neginčijama, kad minėtiems ūkininkams už 2012 m. išmokėtų išmokų sumos ne tik buvo mažesnės už tas, kurios buvo išmokėtos ūkininkams valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, bet ir tai, kad šios sumos skyrėsi kiekvienoje iš šių dviejų valstybių narių grupių.

51 Tačiau Reglamento Nr. 73/2009 10 straipsnio 1 dalyje, nustatant ryšį tarp tiesioginių išmokų šiose dviejose valstybių narių grupėse lygių, nurodyta, kad, nepaisant didelių skirtumų, egzistuojančių tarp tiesioginių išmokų sumų kiekvienoje iš šių dviejų valstybių narių grupių, kurie prieštarauja tam, kad bendras lygis būtų gaunamas apskaičiuojant atitinkamų sumų vidurkį, buvo nustatytas bendras lygis.

52 Kadangi Sąjungos teisėje neapibrėžta, kas yra Reglamento Nr. 73/2009 10 ir 121 straipsniuose nurodytas „valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, taikytinas tiesioginių išmokų lygis“, šią frazę reikia aiškinti atsižvelgiant į jos kontekstą ir Sąjungos teisės aktų leidėjo siekiamus tikslus (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Szatmári Malom*, C-135/13, EU:C:2014:327, 31 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

53 Šiuo klausimu primintina, kad nuoroda į minėtą lygį Sąjungos teisėje atsirado 2003 m. Stojimo akte, siekiant reglamentuoti laipsnišką tiesioginių išmokų įvedimą naujosiose valstybėse narėse.

54 Šiuo laipsnišku minėtų išmokų taikymu naujosiose valstybėse narėse, užuot taikant jas iš karto, buvo siekiama nesulėtinti žemės ūkio sektoriaus restruktūrizavimo ir nesukurti didelių pajamų ir socialinių skirtumų suteikiant ūkininkų ir apskritai gyventojų pajamoms neproporcingą paramą (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Bábolna*, C-115/10, EU:C:2011:376, 34 punktą ir Sprendimo *Lenkija / Taryba*, C-273/04, EU:C:2007:622, 69 punktą).

55 Nors iš 2003 m. Stojimo akto II priedo 6 skyriuje esančio įvedimo plano matyti, kad ūkininkams naujosiose valstybėse narėse mokamos tiesioginės išmokos ir toliau sudaro valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, „taikomų išmokų“ procentinę dalį, jos apskaičiuojamos visiškai autonomiškai.

56 Taigi bazinis plotas buvo nustatytas minėtame 6 skyriuje, o metinės viršutinės ribos ir taisyklės dėl pagal VIPS mokamų išmokų buvo įtvirtintos Reglamente Nr. 1782/2003, po to, kai į jį buvo įterptos atitinkamai Sprendimu 2004/281 ir Reglamentu Nr. 583/2004.

57 Manytina, kad lygis, kurį naujosiose valstybėse narėse mokamos tiesioginės išmokos turėjo pasiekti 2013 m., t. y. 100 % planuojamų sumų, remiantis pirmiau minėtais 2003 m. referenciniais duomenimis, negrindžiamas realiu tiesioginių išmokų lygiu. Taigi Sąjungos teisės aktų leidėjas norėjo ne suvienodinti nominalius lygius, bet pasiekti abstraktų 100 % lygį, tuo pačiu pripažindamas, kad dėl šio lygio kiekvienoje valstybėje narėje bus mokamos skirtingos sumos.

58 Tiesa, kaip pažymėjo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, nuo 2003 m. bazinis plotas Lietuvoje padidėjo daugiau kaip du kartus, dėl to sumažėjo tiesioginių išmokų už hektarą suma. Vis dėlto ši aplinkybė, susijusi tik su kiekvienam ūkininkui individualiai išmokėtų tiesioginių išmokų sumomis, neturi įtakos nustatyto mechanizmo, pagal kurį tiesioginių išmokų viršutinė riba palaipsniui keliama iki 100 %, veikimui.

59 Kadangi taip nustatytas tiesioginių išmokų atitinkamų lygių ryšys išplaukia iš 2003 m. Stojimo akto, taigi – iš pirminės teisės nuostatų (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Parlamentas / Taryba*, C-413/04, EU:C:2006:741, 43 punktą), jis, aiškinant Reglamentą Nr. 73/2009, laikytinas įtvirtintu, nes šis reglamentas atspindi nuostatas, išdėstytas minėto Stojimo akto II priede.

60 Šiomis aplinkybėmis negalima sutikti su prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateiktais ir pareiškėjų pagrindinėje byloje ir Lietuvos vyriausybės palaikomais argumentais, kuriais siekiama užginčyti tiesioginių išmokų lygių, taikytinų atitinkamai valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, ir naujosiose valstybėse narėse, lygiavertiškumą, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 73/2009 10 straipsnį, nes dėl moduliavimo netaikymo mažesnėms nei 5 000 EUR tiesioginėms išmokoms valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, už 2012 m. išmokėtų tiesioginių išmokų suma, nepaisant 10 % dydžio moduliavimo, iš tiesų yra didesnė už 90 % visų tiesioginių išmokų lygį, t. y. naujosiose valstybėse narėse oficialiai pasiektą lygį.

61 Iš tiesų, kadangi prieš moduliavimą taikytinas tiesioginių išmokų lygis yra 100 %, neatsižvelgiant į įvairiose valstybėse narėse faktiškai išmokėtas sumas, Reglamento Nr. 73/2009 7 straipsnio 1 dalyje numatytas bendras 10 % dydžio moduliavimas turi būti laikomas sumažinimu, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 10 straipsnio 1 dalį, į kurį reikia atsižvelgti siekiant pripažinti taikytinų tiesioginių išmokų lygių lygiavertiškumą.

62 Tačiau atsižvelgus į nominalų šių skaičiavimų poveikį, be ūkininkų, gaunančių mažiau nei 5 000 EUR atitinkamai valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, ir naujosiose valstybėse narėse, skaičiaus klausimo, kiltų klausimas dėl didelio skirtumo tarp atitinkamai išmokėtų tiesioginių išmokų už hektarą sumų, ir taip visiškas šiose dviejose valstybių narių grupėse išmokėtų išmokų lygio palyginimas taptų neįmanomas. Pasirenkant abstraktų taikytino tiesioginių išmokų lygio kriterijų tokių svarstymų galima išvengti.

63 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmojo klausimo a ir b dalis reikia atsakyti taip: Reglamento Nr. 73/2009 7 straipsnio 1 dalis, 10 straipsnio 1 dalis ir 121 straipsnis aiškintini taip, kad sąvoka „valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, taikytinas tiesioginių išmokų lygis“ turi būti suprantama taip, kad šis lygis 2012 m. buvo lygus 90 % visų tiesioginių išmokų lygio, o sąvoka „tiesioginių išmokų lygis naujosiose valstybėse narėse“ turi būti suprantama taip, kad šis lygis 2012 m. buvo lygus valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, buvusiam lygiui.

Dėl pirmojo klausimo c dalies ir antrojo klausimo a ir b dalių

64 Pirmojo klausimo c dalimi ir antrojo klausimo a ir b dalimis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar Reglamento Nr. 73/2009 10 straipsnio 1 dalies pabaigos nuostata ir 132 straipsnio 2 dalies paskutinės pastraipos pabaigos nuostata, Įgyvendinimo sprendimas C(2012) 4391 *final* ir darbinis dokumentas DS/2011/14/REV2 yra negaliojantys.

65 Dėl darbinio dokumento DS/2011/14/REV2 pirmiausia pažymėtina, kad iš Įgyvendinimo sprendimo C(2012) 4391 *final* 6 konstatuojamosios dalies matyti, jog šis sprendimas buvo priimtas, be kita ko, atsižvelgiant į šio darbinio dokumento turinį. Šiomis aplinkybėmis nagrinėjamu atveju pakanka išnagrinėti minėto sprendimo galiojimą, o atskirai nagrinėti minėto dokumento galiojimo nereikia.

Atitiktis 2003 m. Stojimo aktui

66 Kalbant, pirmiausia, apie nurodomą 2003 m. Stojimo akto pažeidimą pažymėtina, kad jis, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, išplaukia iš to, jog šiame akte nenumatyta nei Sąjungos tiesioginių išmokų moduliavimo, nei PNTI sumažinimo naujosiose valstybėse narėse, dėl to moduliavimo taikymas naujosiose valstybėse narėse, vadovaujantis nagrinėjamomis nuostatomis, 2012 m., t. y. prieš tiesioginėms išmokoms pasiekiant 100 % lygį, prieštarauja 2003 m. pasiektam susitarimui, kad tiesioginės išmokos minėtą lygį turi pasiekti 2013 m.

– Sąjungos tiesioginės išmokos

67 Pirmiausia primintina, kad laipsniškai įvedant Sąjungos tiesiogines išmokas naujosiose valstybėse narėse nebuvo siekiama, kad atitinkamai valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, ir naujosiose valstybėse narėse išmokamos sumos susilygintų. Kaip matyti iš šio sprendimo 53 ir 54 punktų, tikslas buvo išvengti neigiamos įtakos žemės ūkio sektoriaus vystymuisi naujosiose valstybėse narėse iš karto nustatant iš anksto suderintą paramos lygį kiekvienai iš šių valstybių narių.

68 Atsižvelgiant į šį specifinį tikslą, 2003 m. Stojimo aktu nustatyta sistema iš esmės nedraudžiama naujosioms valstybėms narėms taikyti bendro pobūdžio reformos, tokios kaip moduliavimo, kuri turi pagerinti BŽŪP veikimą visose valstybėse narėse, pasiekiant geresnę priemonių, skirtų stabiliam žemės ūkiui skatinti, ir priemonių, kuriomis skatinama kaimo plėtra, pusiausvyrą.

69 Nors 2003 m. Stojimo akte moduliavimo taikymo naujosiose valstybėse narėse klausimas nebuvo reglamentuotas, taip yra dėl to, kad BŽŪP reforma, kuria buvo nustatytas moduliavimas, vyko lygiagrečiai su derybomis dėl naujųjų valstybių narių stojimo. Kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 91 punkte, moduliavimas buvo nustatytas Reglamentu Nr. 1782/2003 po 2003 m. Stojimo

akto pasirašymo, o Reglamento Nr. 1782/2003 12a straipsnis, reglamentuojantis moduliavimą naujosiose valstybėse narėse, į šį reglamentą buvo įtrauktas Reglamentu Nr. 583/2004. Galimybė nustatyti tokius minėtoms valstybėms narėms taikomo Bendrijos *acquis* pakeitimus buvo aiškiai numatyta 2003 m. Stojimo akto 23 ir 57 straipsniuose.

70 Nors pats galimas moduliavimo taikymas naujosiose valstybėse narėse mokamoms tiesioginėms išmokoms pagrindinėje byloje neginčijamas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas dėl šio taikymo sąlygų.

71 Šiuo atžvilgiu neginčijama, kad Reglamento Nr. 1782/2003 12a straipsnio turinys buvo perimtas ir dviem aspektais patikslintas Reglamento Nr. 73/2009 10 straipsnyje. Pastarajame straipsnyje, pirma, reikalaujama atsižvelgti į moduliavimo poveikį valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, siekiant konstatuoti, kad tiesioginių išmokų lygis naujosiose valstybėse narėse jau yra bent jau toks pat kaip pirmosiose valstybėse taikomas lygis. Antra, iš jo matyti, kad procentinis dydis, į kurį reikia atsižvelgti taikant moduliavimą antrosiose valstybėse narėse, apribotas tiesioginių išmokų atitinkamų lygių skirtumu.

72 Kaip nurodyta Reglamento Nr. 73/2009 17 konstatuojamojoje dalyje, pastarąja taisykle siekiama užtikrinti, kad naujosios valstybės narės ūkininkams mokama grynoji suma dėl moduliavimo nebūtų mažesnė nei panašiam valstybių narių, išskyrus naująsias valstybes nares, ūkininkui mokama suma.

73 Kaip teisingai savo rašytinėse pastabose pažymėjo Lenkijos vyriausybė ir Komisija, pagal šią taisyklę galimybė taikyti moduliavimą 2012 m. nelėmė naujosiose valstybėse narėse mokamų mažesnių nei 300 000 EUR tiesioginių išmokų sumažėjimo, nes atitinkamų lygių skirtumas buvo lygus nuliui.

74 Tačiau dėl moduliavimo taikymo naujosiose valstybėse narėse mokamoms tiesioginėms išmokoms 2012 m. didesnės nei 300 000 EUR sumos iš tiesų sumažėjo 4 %. Žinoma, šis sumažėjimas gali padidinti egzistuojantį didelį skirtumą tarp tiesioginių išmokų už hektarą sumų, išmokėtų atitinkamai valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, ir naujosiose valstybėse narėse. Tačiau naujosiose valstybėse narėse pasiektas minėtų sumų lygis po sumažinimo išliks daug didesnis už lygį, taikytiną valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, kur moduliavimo dydis yra 14 %.

75 Todėl manytina, kad Reglamento Nr. 73/2009 10 straipsnio 1 dalis, skaitoma su 10 straipsnio 2 dalimi ir 17 konstatuojamąja dalimi, prisideda prie tikslo visose valstybėse narėse pasiekti geresnę stabilaus žemės ūkio skatinimo ir kaimo plėtros skatinimo pusiausvyrą, t. y. tikslo, kuris išplaukia iš 2003 m. Stojimo akte nurodytų teisės aktų.

76 Šiomis aplinkybėmis konstatuotina, kad Reglamento Nr. 73/2009 10 straipsnio 1 dalies pabaigos nuostata, kiek ja, atsižvelgiant į moduliavimo poveikį valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, 2012 m. leidžiama taikyti Sąjungos tiesioginių išmokų moduliavimo tvarką visose valstybėse narėse, atitinka 2003 m. Stojimo aktą.

– PNTI

77 Reglamento Nr. 73/2009 132 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad bendra tiesioginė parama, kuri gali būti skirta ūkininkui naujosiose valstybėse narėse, įskaitant visas PNTI, neturi viršyti tiesioginės paramos, kurią ūkininkas turėtų teisę gauti pagal atitinkamą tiesioginę išmoką, lygio, tuo metu taikomo valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, atsižvelgiant į kartu taikomus šio reglamento 7 ir 10 straipsnius.

78 Nors šis viršijimo draudimas į Reglamento Nr. 1259/1999 1c straipsnį jau buvo įterptas 2003 m. Stojimo akto II priedo 6 skyriaus A dalies 27 punkto b papunkčiu, reikalavimas atsižvelgti į moduliavimo poveikį valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, buvo nustatytas tik minėto 132 straipsnio 2 dalimi.

79 Dėl šio reikalavimo Komisiją manė, kad moduliavimas turi būti taikomas Lietuvoje už 2012 m. mokamoms PNTI.

80 Nors dėl tų pačių priežasčių, kurios jau yra pateisinusios vien Sąjungos tiesioginių išmokų moduliavimą pagal Reglamento Nr. 73/2009 10 straipsnio 1 dalies pabaigos nuostatą, manytina, kad moduliavimo taikymas visoms tiesioginėms išmokoms, mokamoms naujųjų valstybių narių ūkininkams, iš esmės atitinka 2003 m. Stojimo aktą, vertinant konkrečių šio taikymo sąlygų, įtvirtintų Įgyvendinimo sprendime C(2012) 4391 *final*, teisėtumą Reglamento Nr. 73/2009 132 straipsnį reikia aiškinti taip, kad jis atitiktų 2003 m. Stojimo aktą.

81 Šiuo klausimu pažymėtina, kad Komisijos leidimas, kurio, remiantis minėto straipsnio 6 dalimi, reikia skiriant PNTI, priklauso nuo konkretaus ir išsamaus aptariamų išmokų nagrinėjimo, t. y. nagrinėjimo, kurio etapai jau buvo nurodyti 1c straipsnyje, 2003 m. Stojimo akto II priedo 6 skyriaus A dalies 27 punkto b papunkčiu įterptame į Reglamentą Nr. 1259/1999. Iš šios nuostatos buvo matyti, kad moduliavimo taikymo sąlygos skiriasi atsižvelgiant į naujosios valstybės narės pasirinktą išmokų schemą, t. y. bendrosios išmokos schemą arba VIPS.

82 Iš tiesų, nors tiek Reglamento Nr. 73/2009 1c straipsnis, tiek 132 straipsnio 2 dalis iš esmės skirti visoms naujosioms valstybėms narėms, iš kiekvieno šių straipsnių 4 dalies matyti, kad naujoji valstybė narė, kuri taiko VIPS, gali skirti papildomą nacionalinę tiesioginę paramą laikydamasi kiekvieno šių straipsnių 5–8 dalyse nurodytų sąlygų.

83 Remiantis teisėtu pagrindu nuo 2012 m. naujosiose valstybėse narėse taikyti moduliavimo tvarką, įskaitant, kaip nurodyta Reglamento Nr. 73/2009 17 konstatuojamojoje dalyje, PNTI, reikia priderinti Sąjungos tiesioginių išmokų ir PNTI bendros sumos sumažinimo mechanizmą prie vien Sąjungos tiesioginių išmokų moduliavimo mechanizmo.

84 Kalbant apie šią bendrą sumą pažymėtina, kad į sumažinimus turi būti atsižvelgiama, tik jei Sąjungos tiesioginėms išmokoms taikomas moduliavimas. Jeigu, remiantis Reglamento Nr. 73/2009 10 straipsnio 2 dalimi, moduliavimas netaikomas mažesnėms nei 300 000 EUR dydžio išmokoms, sumažinimai taip pat neturi būti taikomi PNTI.

85 Kadangi, kaip buvo pažymėta šio sprendimo 73 punkte, Reglamento Nr. 73/2009 7 straipsnio 1 dalis naujosiose valstybėse narėse netaikoma, taikoma tik šio reglamento 7 straipsnio 2 dalis, taigi taikomas tik sumų, viršijančių 300 000 EUR, sumažinimas 4 procentiniais punktais.

86 Taigi, reikalaujant taikyti moduliavimą už 2012 m. ūkininkams, kuriems bendra nacionalinių ir Sąjungos tiesioginių išmokų suma yra nuo 5 000 iki 300 000 EUR, Įgyvendinimo sprendime C(2012) 4391 *final* tiesioginių išmokų moduliavimas ir PNTI moduliavimas nebuvo suderinti.

87 Iš to išplaukia, kad Įgyvendinimo sprendimas C(2012) 4391 *final* turi būti pripažintas negaliojančiu.

Atitiktis nurodytiems bendriesiems principams

88 Kadangi nustatyta, jog Įgyvendinimo sprendimas C(2012) 4391 *final* prieštarauja 2003 m. Stojimo aktui, nebereikia nagrinėti to sprendimo atitikties prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytiems bendriesiems principams.

89 Kalbant apie Reglamento Nr. 73/2009 10 ir 132 straipsnius pažymėtina, kad iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą neaišku, kaip šiomis nuostatomis galėtų būti pažeidžiami nurodyti Sąjungos teisės principai, išskyrus nediskriminavimo principą.

90 Vis dėlto dėl pastarojo principo pažymėtina, kad, kadangi žemės ūkio padėtis naujosiose valstybėse narėse radikaliai skyrėsi nuo padėties valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, o tai neleido atlikti tinkamo palyginimo (Sprendimo *Lenkija / Taryba*, C-273/04, EU:C:2007:622, 87 ir 88 punktai), konkrečios Reglamento Nr. 73/2009 10 ir 132 straipsnių nuostatos, kurios atitinka teisėtą pagrindą nuo 2012 m. naujosiose valstybėse narėse taikyti moduliavimo tvarką, nepažeidžia nediskriminavimo principo.

91 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad į pirmojo klausimo c dalį ir antrojo klausimo a ir b dalis reikia atsakyti taip, jog Įgyvendinimo sprendimas C(2012) 4391 *final* yra negaliojantis, tačiau nagrinėjant šiuos klausimus nebuvo nustatyta aplinkybių, galinčių turėti įtakos Reglamento Nr. 73/2009 10 straipsnio 1 dalies pabaigos nuostatos ir 132 straipsnio 2 dalies paskutinės pastraipos pabaigos nuostatos galiojimui.

Dėl antrojo klausimo c dalies

92 Antrojo klausimo c dalimi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Reglamento Nr. 73/2009 (redakcija po 2010 m. vasario 18 d. (kiek tai susiję su versija lietuvių kalba – ir 2013 m. gegužės 15 d.) *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbto klaidų ištaisymo) 132 straipsnio 2 dalies paskutinė pastraipa negalioja, nes šiuo pakeitimu, taikant klaidų ištaisymo procedūrą, padarytas ne techninio pobūdžio pataisymas, o esminis pakeitimas.

93 Pirmiausia primintina, kad aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos tekstą, bet ir į jos kontekstą ir teisės aktu, kuriame ji įtvirtinta, siekiamus tikslus (Sprendimo *Rosselle*, C-65/14, EU:C:2015:339, 43 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

94 Pažymėtina, kad Reglamento Nr. 73/2009 132 straipsnio 2 dalies klaidų ištaisymas buvo atliktas visomis oficialiosiomis Sąjungos kalbomis. Nors pirminėje šio 132 straipsnio 2 dalies paskutinės pastraipos versijoje visomis oficialiosiomis Sąjungos kalbomis buvo paminėti 2012 m., tačiau jie kai kuriose kalbinėse versijose buvo nurodyti šios pastraipos pradžioje, o kitose versijose – šios pastraipos pabaigoje.

95 Versija lietuvių kalba priklauso pirmajai šių kalbinių versijų kategorijai, kurioje šie metai prieš klaidų ištaisymą buvo nurodyti Reglamento Nr. 73/2009 132 straipsnio 2 dalies paskutinės pastraipos pradžioje. Padarytas klaidų ištaisymas yra toks: šios pastraipos pradžioje esantys žodžiai „nuo 2012 m.“ buvo išbraukti ir įterpti tarp žodžių „atsižvelgiant“ ir „į 7 straipsnį, taikant jį kartu su 10 straipsniu“ šios pastraipos pabaigoje.

96 Kaip teisingai pažymėjo Komisija, iš to, kad Reglamento Nr. 73/2009 132 straipsnio 2 dalies paskutinės pastraipos pradžioje buvo nurodyti 2012 m., buvo galima spręsti, kad ši nuostata turi būti aiškinama taip, jog viršijimo draudimas taikomas tik 2012 m., nors toks aiškinimas nesuderinamas su šios nuostatos tikslu.

97 Todėl manytina, kad 2010 m. vasario 18 d. (kiek tai susiję su versija lietuvių kalba – ir 2013 m. gegužės 15 d.) *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtas klaidų ištaisymas yra tik dėl aiškumo padarytas pataisymas, neturintis įtakos šios nuostatos taikymo sričiai.

98 Todėl į antrojo klausimo c dalį reikia atsakyti taip: nagrinėjant šį klausimą nebuvo nustatyta aplinkybių, galinčių turėti įtakos Reglamento Nr. 73/2009 (redakcija po 2010 m. vasario 18 d. (kiek tai susiję su versija lietuvių kalba – ir 2013 m. gegužės 15 d.) *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbto klaidų ištaisymo) 132 straipsnio 2 dalies paskutinės pastraipos galiojimui.

Dėl antrojo klausimo d dalies

99 Antrojo klausimo d dalimi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar Reglamento Nr. 1259/1999 1c straipsnio, kuris į šį reglamentą buvo įterptas 2003 m. Stojimo aktu, 2 dalies paskutinėje pastraipoje (versijoje lietuvių kalba) vartojamo žodžio „dydis“ reikšmė yra tokia pati kaip Reglamento Nr. 73/2009 132 straipsnio 2 dalies paskutinėje pastraipoje vartojamo žodžio „lygis“ reikšmė.

100 Pirmiausia primintina, kad minėtame 132 straipsnyje nustatytos iš esmės tokios pačios normos kaip Reglamento Nr. 1782/2003 143c straipsnyje, kuris savo ruožtu perėmė Reglamento Nr. 1259/1999 1c straipsnyje nurodytas priemones.

101 Reikšmingas žodis lietuvių kalba, vartojamas tiek Reglamento Nr. 1782/2003 143c straipsnio 2 dalies paskutinėje pastraipoje, tiek Reglamento Nr. 1259/1999 1c straipsnio 2 dalies paskutinėje pastraipoje, yra „dydis“. Šis žodis buvo pakeistas tik priimant Reglamentą Nr. 73/2009, kurio 132 straipsnio 2 dalies paskutinėje pastraipoje vartojamas žodis „lygis“.

102 Tačiau keliose kitose Reglamento Nr. 1259/1999 1c straipsnio 2 dalies paskutinės pastraipos ir Reglamento Nr. 73/2009 132 straipsnio 2 dalies paskutinės pastraipos kalbinėse versijose vartojami žodžiai liko iš esmės tie patys. Taip yra, be kita ko, versijose ispanų, vokiečių, anglų, prancūzų, italų ir portugalų kalbomis.

103 Remiantis nusistovėjusia teismo praktika, vienoje Sąjungos teisės nuostatos kalbinių versijų vartojama formuluotė negali būti vienintelis šios nuostatos aiškinimo pagrindas ar įgyti prioriteto prieš kitas kalbines versijas. Sąjungos teisės nuostatos turi būti aiškinamos ir taikomos vienodai, atsižvelgiant į visomis Sąjungos kalbomis parengtas versijas. Esant Sąjungos teisės akto įvairių kalbinių versijų neatitikimų, nagrinėjama nuostata turi būti aiškinama atsižvelgiant į bendrą teisės akto, kurio dalis ji yra, struktūrą ir tikslą (Sprendimo *Ivansson ir kt.*, C-307/13, EU:C:2014:2058, 40 punktas).

104 Šiuo klausimu pažymėtina, kad nei Reglamento Nr. 73/2009 bendra struktūra, nei jo tikslas nepatvirtina, jog turi būti aiškinama kitaip, palyginti su ankstesniais teisės aktais, dėl to, kad žodis „dydis“ pakeistas žodžiu „lygis“. Priešingai, šio reglamento 48 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad „turėtų būti išlaikytos [PNTI] skyrimo sąlygos“.

105 Todėl manytina, kad Reglamento Nr. 73/2009 versijos lietuvių kalba 132 straipsnio 2 dalies paskutinėje pastraipoje vartojamų žodžių pakeitimas, palyginti su atitinkamuose ankstesnių reglamentų straipsniuose vartojamais žodžiais, nepakeičia šios pastraipos prasmės. Kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 142 punkte, šią išvadą patvirtina tai, kad Reglamento Nr. 73/2009 132 straipsnio 2 dalies paskutinėje pastraipoje pakartojamos priemonės, nurodytos 2003 m. Stojimo akto II priedo 6 skyriaus A dalies 27 punkto b papunktyje.

106 Taigi į antrojo klausimo d dalį reikia atsakyti taip: Reglamento Nr. 1259/1999 1c straipsnio, kuris į šį reglamentą buvo įterptas 2003 m. Stojimo aktu, 2 dalies paskutinėje pastraipoje (versijoje lietuvių kalba) vartojamo žodžio „dydis“ reikšmė yra tokia pati kaip Reglamento Nr. 73/2009 132 straipsnio 2 dalies paskutinėje pastraipoje (versijoje lietuvių kalba) vartojamo žodžio „lygis“ reikšmė.

Dėl trečiojo klausimo

107 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Įgyvendinimo sprendimas C(2012) 4391 *final* dėl priežasčių, susijusių su jo motyvavimu ar nepaskelbimu *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, yra negaliojantis.

108 Atsižvelgiant į šio sprendimo 87 punkte padarytą išvadą, kad minėtas įgyvendinimo sprendimas yra negaliojantis, į šį klausimą atsakyti nereikia.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

109 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti tas teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1. **2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009, nustatančio bendrąsias tiesioginės paramos schemų ūkininkams pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančio tam tikras paramos schemas ūkininkams, iš dalies keičiančio Reglamentus (EB) Nr. 1290/2005, (EB) Nr. 247/2006, (EB) Nr. 378/2007 ir panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003, 7 straipsnio 1 dalis, 10 straipsnio 1 dalis ir 121 straipsnis aiškintini taip, kad sąvoka „valstybėse narėse, išskyrus naująsias valstybes nares, taikytinas tiesioginių išmokų lygis“ turi būti suprantama taip, kad šis lygis 2012 m. buvo lygus 90 % visų tiesioginių išmokų lygio, o sąvoka „tiesioginių išmokų lygis naujosiose valstybėse narėse“ turi būti suprantama taip, kad šis lygis 2012 m. buvo lygus tokios sudėties Europos bendrijos, kokia ji buvo 2004 m. balandžio 30 d., valstybėse narėse buvusiam lygiui.**

2. **2012 m. liepos 2 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas C(2012) 4391 *final*, kuriuo leidžiama Lietuvoje išmokėti papildomas nacionalines tiesiogines išmokas už 2012 m., yra negaliojantis, tačiau nagrinėjant prejudicinius klausimus nebuvo nustatyta jokių aplinkybių, galinčių turėti įtakos Reglamento Nr. 73/2009 10 straipsnio 1 dalies pabaigos nuostatos ir 132 straipsnio 2 dalies paskutinės pastraipos pabaigos nuostatos galiojimui.**

3. **Nagrinėjant šiuos klausimus nebuvo nustatyta aplinkybių, galinčių turėti įtakos Reglamento Nr. 73/2009 (redakcija po 2010 m. vasario 18 d. (kiek tai susiję su versija lietuvių kalba – ir 2013 m. gegužės 15 d.) *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbto klaidų ištaisymo) 132 straipsnio 2 dalies paskutinės pastraipos galiojimui.**

4. **1999 m. gegužės 17 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1259/1999, nustatančio bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles, 1c straipsnio, kuris į šį reglamentą buvo įterptas Aktu dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų, 2 dalies paskutinėje pastraipoje (versijoje lietuvių kalba) vartojamo žodžio „dydis“ reikšmė yra tokia pati kaip Reglamento Nr. 73/2009 132 straipsnio 2 dalies paskutinėje pastraipoje (versijoje lietuvių kalba) vartojamo žodžio „lygis“ reikšmė.**

Parašai.